

DATUM	14-5-2020
AAN	Staten Commissie Milieu en Mobiliteit
VAN	Arne Schaddelee
DOORKIESNUMMER	06 40540719
ONDERWERP	N226 Spooronderdoorgang Maarsbergen – Overkapping, kostennota & vervolgproces

Geachte dames en heren,

In de commissie Milieu en Mobiliteit op 12 januari 2020 en 19 februari 2020 hebben wij met elkaar gesproken over de spooronderdoorgang te Maarsbergen en het pakket van bovenwettelijke maatregelen. Daarin heb ik aangegeven, conform het besluit van de Stuurgroep Maarsbergen (5 september 2019), de besteding voor de bovenwettelijke maatregelen waarvoor u € 2,8 miljoen heeft gereserveerd inzichtelijk te maken op basis van het ruimtelijk kader van het Q-team en de recent geactualiseerde onderzoeken. Aanvullend daarop heb ik de verschillende opties voor de overkappingen in beeld gebracht. Ten slotte wil ik u graag meenemen in de verdere uitwerking van het Esthetisch programma van eisen richting eind dit jaar.

Door de Stuurgroep is in september 2019 aangegeven dat zij zich in grote lijnen kan vinden in het advies van het Q-team. De stuurgroep heeft de belangrijkste voorstellen in het Ruimtelijk Kader gehonoreerd. Zij het wel met enkele technisch-inhoudelijke kanttekeningen en onder voorbehoud dat de kostenraming uitwijst dat het projectbudget toereikend is voor het uitvoeren van de adviezen van het Q-team.

Twee voorstellen zijn door de Stuurgroep niet gehonoreerd, met de volgende toelichting:

- 'de inrichting van het Dorpshart van Maarsbergen, aangezien deze buiten de scope van het project valt en de gemeente Utrechtse Heuvelrug een dorpsvisie voor Maarsbergen op zal stellen.
- de overkapping zoals het Q-team in het ruimtelijk kader is gepresenteerd is qua geluidsreductie waarschijnlijk ook niet nodig, zeker niet wanneer de tunnelwanden bekleed worden met geluidsabsorberend materiaal. Verder is aangegeven dat het projectbudget niet toereikend is om een overkapping te realiseren.'

Vervolgens heeft de Stuurgroep in algemene zin aangegeven dat de veiligheid voorwaardelijk is en dat voorstellen van het Q-team die constructieve wijzigingen inhouden niet gehonoreerd worden om kostenverhogingen te voorkomen. Binnen deze algemene uitgangspunten zijn 9 door het Q-team voorgestelde maatregelen gehonoreerd en als bovenwettelijke maatregelen opgenomen in de PIP-procedure.

Ten slotte heeft de Stuurgroep de adviezen van het Q-team overgenomen met betrekking tot het hanteren van de combinatie van een esthetisch programma van eisen en beplantingsplan (verder te noemen – esthetisch programma van eisen) richting de aanbesteding en de rol van de onafhankelijke adviseur ruimtelijke kwaliteit en de omgevingsmanager tijdens de realisatie van het project.

Besteding binnen het budget voor bovenwettelijke maatregelen

Met het PS-besluit 'Scope en raming spooronderdoorgang N226 Maarsbergen' (10 december 2018) hebben Provinciale Staten € 2,8 mln aan 'budget voor kwalitatieve impuls' als zelfstandige post opgenomen en beschikbaar gehouden voor inpassingsmaatregelen in Maarsbergen. Daarbij is aangegeven dat een eventuele onderbesteding van dit budget kan worden gebruikt voor de verplaatsing van de tankstations.

Eind april 2020 is de kostenraming voor het project beschikbaar gekomen, waarin de gehonoreerde bovenwettelijke maatregelen van de stuurgroep zijn opgenomen. Aanvullend zijn de resultaten van de actualisatie van het geluidsonderzoek en de onderzoeken in de gewijzigde kostenraming meegenomen.

De voorstellen van het Q-team die door de Stuurgroep zijn overgenomen, zijn:

- De inrichting van de laanstructuur aan de Woudenbergseweg;

- De wandafwerking van de fietsonderdoorgang onder het spoor, bijvoorbeeld door een prijsvraag uit te laten schrijven;
- Het creëren van een geluidsabsorberende wand in de spooronderdoorgang, zonder een verbreding van de onderdoorgang en de toepassing van stil asfalt;
- De zwevende uitvoering van de fietsbrug ter hoogte van de Tuindorpweg;
- De zwevende uitvoering van de fietsbrug ter hoogte van de Engweg;
- De inrichting van de omgeving van de noordelijke rotonde inclusief de beplanting als inleiding van de rotonde;
- De fietsstructuur tussen de Engweg en de Kluifrotonde inclusief een fietsbrug over en een veilig fietspad langs de onderdoorgang nabij Laplace;
- Het behoud van de grondwallen in overleg met de eigenaar (het landgoed Anderstein), waar de grondwallen binnen de projectgrens liggen;
- De kwaliteit van de (her)oplevering van de carpoolplek, indien deze tijdelijk als werkterrein wordt gebruikt door de aannemer.

De voorziene besteding van de 9 maatregelen binnen het bovenwettelijk pakket bedraagt € 2.200.000,- met een onzekerheidsmarge van € 50.000,-. Daarmee resteert een bedrag van € 600.000,- met een onzekerheidsmarge van € 50.000,- binnen het pakket van bovenwettelijke maatregelen. De onzekerheidsmarge is opgenomen aangezien:

- De kostenraming gebaseerd is op een voorlopig ontwerp. Het definitief ontwerp wordt na de gunning eind 2022 opgesteld door een door ProRail nog te selecteren aannemer;
- Een aantal maatregelen wordt nog nader uitgewerkt middels het esthetisch programma van eisen;
- De achterliggende aannames voor wat betreft prijspeilen, marktwerking, risico's en indexatie geactualiseerd zijn op basis van historische gegevens.

Gedurende de verdere uitvoering van het project worden het ontwerp en de maatregelen nader gespecificeerd, waardoor de onzekerheidsmarge naarmate de uitvoering van het project vordert zal afnemen.

Overkapping van de spooronderdoorgang

In het kader van het project zijn in 2018 en 2019 verschillende uitvoeringsvormen van de overkapping bij de spoorwegonderdoorgang onderzocht, waaronder de door het Q-team in het Ruimtelijk kader opgenomen uitvoering. Het voorzien van een groene vegetatie op een in beton uitgevoerde overkapping met overspanning van circa 18 meter over de 3 rijstroken in de onderdoorgang is daarbij het uitgangspunt geweest. Daarbij zijn onderzocht:

- Een overkapping ter hoogte van de Engweg, ook wel de zuidkap genoemd, en de overkapping nabij de Tuindorpweg, ook wel de noordkap genoemd;
- Overkappingen met een verschillende lengte, rekenend vanaf het spoor;
- De in het ruimtelijk kader beschreven beëindigingsconstructie, die bestaat uit een visueel aantrekkelijke ingang van zuidelijke toerit van de overkapping.

Uit de resultaten van de actualisatie van het geluidsonderzoek, waarover u per memo op 24 april 2020 bent geïnformeerd, blijkt dat de geluidsbelasting na realisatie en ingebruikname van het project aan de wettelijke eisen kan voldoen. Dit houdt in dat geen enkele van de onderzochte maatregelen, waaronder de overkapping, financieel doelmatig is. Binnen het project wordt voorzien in de toepassing van stil asfalt en geluidsabsorberende wanden in de onderdoorgang.

De meest eenvoudige overkapping betreft een zuidkap met lengte van circa 50 meter (zonder de visueel aantrekkelijke toegang). In 2018 is deze geraamd op circa € 1.500.000,-. De overkapping zoals in het ruimtelijk kader is geschetst, met zowel een noordkap van circa 40 meter als een zuidkap van circa 65 meter inclusief een visueel aantrekkelijke toegang van de onderdoorgang aan de zuidzijde van 15 meter, is in 2019 geraamd op circa € 3.200.000,-.

De geconstateerde resterende ruimte van € 600.000,- met een onzekerheidsmarge van € 50.000,- binnen het pakket van bovenwettelijke maatregelen is onvoldoende om één van de voorgestelde uitvoeringsvormen van een overkapping te realiseren.

Esthetisch programma van eisen

Conform het 2e advies van het Q-team (juli 2019) en de bevestigende reactie van de Stuurgroep (september 2019) daarop, wordt richting de vaststelling van het PIP in december het esthetisch programma van eisen opgesteld. Daarin worden de gehonoreerde ontwerpvoorstellen uit het Ruimtelijk Kader vertaald naar eisen richting de aanbesteding, zodat ProRail de vertaling kan maken van het Ruimtelijk Kader naar aanbestedingsdocumenten die SMART zijn geformuleerd.

In lijn met de planning van het PIP en de start van de aanbesteding is begonnen met het opstellen van een plan van aanpak voor het opstellen van het esthetisch programma van eisen. Daarbij beginnen we uiteraard niet opnieuw: we willen de geleerde lessen uit de samenwerking met bewoners en de PARK rondom het opstellen van het Ruimtelijk Kader blijven benutten. De omgevingsmanager zal de continuïteit van het in 2019 doorlopen proces met de omgeving borgen.

Belangrijk onderdeel van het esthetisch programma van eisen is om het restende budget voor de bovenwettelijke maatregelen van € 600.000,- zo optimaal mogelijk in te zetten ten bate van de kwalitatieve impuls in Maarsbergen. Het ligt voor de hand om, conform het advies van het Q-team uit 2019, daarin de mogelijkheden mee te nemen voor een overkapping met vegetatie, waarmee tevens een ecologische verbinding in de lengterichting van het spoor wordt gerealiseerd. Een soort light variant van de uitvoeringsvarianten van de overkapping die eerder zijn onderzocht dus.

Communicatie

De omgevingsmanager informeert de bewoners, maatschappelijke organisaties en belangenbehartigers over de inhoud van dit memo. De inhoud van dit memo wordt per e-mail en als facebookbericht gecommuniceerd aan de bewoners van de Engweg, Tuindorpweg en Woudenbergseweg, de maatschappelijke organisaties en belangenbehartigers. Daarnaast worden zij proactief benaderd om deel te nemen aan sessies voor het Esthetisch programma van eisen. Eventuele vragen kunnen bij de omgevingsmanager worden gesteld en beantwoord.